

OPHVTI, KONKRETI, FIZIČKI

Na ovom području, koji su predložili... (text continues with a discussion on scientific institutions and funding)

A sada da vidimo šta je Stanković... (text continues with a critique of Stanković's views on scientific institutions)

Zapravo članak Simle Stankovića... (text continues with a further analysis of Stanković's article)

Stanković se na VI kongresu... (text continues with a detailed critique of Stanković's proposals for scientific institutions)

Upravno zato treba preporučiti... (text concludes with a recommendation for the management of scientific institutions)

Članak Stankovića... (text continues with a critique of Stanković's views on scientific institutions)

Stanković ne govori o tome... (text continues with a critique of Stanković's views on scientific institutions)

U diskusiji oko naučnih ustanova... (text continues with a critique of Stanković's views on scientific institutions)

Novina začetnik o univerzitetu... (text continues with a critique of Stanković's views on scientific institutions)

... koji nastaju iz (i obrnuto) na razvijanju kon-
 struktivisti, a to je slučaj za postmodernističke škole
 na razvoju društva.

Međutim, čini mi se potpuno jasno da demokracija
 i razvijanje društva nisu samo stvari koje običavaju
 u skladu s pravilima. Bilo bi bilo korisno istra-
 žiti kako se ova dva vodi, jer je korak za korak

BRANISLAV ĐURĐEV

PRIMERI POMETNIJE MEĐU
 SOVJETSКИM ETNOLOZIMA

Slavljov rad u pitanjima lingvističke, povod
 ostalih, naravno je u sovjetskoj nauci pojava
 pomenuta u vešćim pitanjima razvoja prvobit-
 nih društava.¹⁾ Povodeći se za Slavljovom teorijom,
 da se ljudi razvijaju od četiri rodovačkih ka
 plemenskih, neki sovjetski naučnici na čelu
 sa S. F. Jakovlevom, šefom Instituta etnografije
 Akademije u Moskvi pokušali su da iznesu nova
 teorija o razvijanju rodovskog društva. Sljedeći
 Slavljov Todorov je razradio odgovarajuću teoriju
 da su se u razvijanju prvobitnog društva najprije
 odvojili samostalni rodovi, a zatim plemena.
 Prvi važni dokaz ovi teorije V. S. Sorokin
 klasifikacije prvotni Englesovo stvaranje razvij-
 ka rodovskih-plemenskih društva i sovjetskoj
 nauci smatra rezultatom nekritičkog uvajanja
 identične teorije Morgana o ideji porodice
 i Sorokin je Englesovo shvatanje o razvijanju
 roda i plemena proučeno sahranilo, kao da i ne
 postoji, utoliko se prekor za nekritičko usva-
 janje idealističke Morganove teorije ne odnosi
 ničije i na Englesa.

Na osnovi analize do tada poznatog etnolo-
 škog materijala Engels je pokazao da se rod i
 plemo razvijaju istovremeno i u istom procesu
 — razvijanjem prvobitnih herdi na dvije
 — razvijanjem klase. Prvobitni plemo u ovom
 primarnom obliku nužno se sastoji iz dva ego-
 gamna roda međusobno povezana bračnim ve-
 zama. Fratrije nisu ništa drugo nego ovi prvo-
 bitni rodovi, a kasnija česta podjela plemena
 na dvije fratrije odražava ovaj primarnu po-
 djelu plemena na dva roda. «Pobliže istraživanje
 — kaže Engels — pokazuje da ove fratrije pre-
 stavlja prvobitne gens, u koje se isprva bilo
 podijelilo plemo...»²⁾ Prema tome i prvobitni
 dijalekti međi su se diferencirali samo na ple-
 menskoj, a ne na rodovskoj osnovi. I zaista se
 plemo i dijalekti u stvari podudaraju; formiranje
 novih plemena i dijalekata obječajem vidilo se
 u Americi još do nedavno i čine da je i sada
 jedna postala.³⁾ Novija etnološka istraživanja
 daju nam nove, raznovrsnije primjere i više
 detalja, koji u stvari potvrđuju i još bolje ilu-
 striraju osnovnu Englesovu objašnjenje postanka
 roda i plemena.

Detaljni materijal otkriva o postojanju sa-
 plemenitih rodova bez plemena, neki sovjetski
 naučnici pokušavaju da na neki način usklade
 osnovnu Slavljovu teoriju o razvijanju četir-
 ka rodovskih ka plemenskih sa Englesovim shvata-
 njem razvijanja roda i plemena i sa usluđim utvr-
 đenim činjenicama. Tako napr. Sorokin kaže:
 «Međutim se čini da je bilo nepravilno staviti za-

ključak da drugi slavljov shvatanje na temelju
 istine, naravno nije moguće i ne vrijedi kada se
 postavlja naučnim radom...»⁴⁾ Da li istina je
 istava da drugi Englesovu teoriju i Slavljov
 Ali u tom slučaju pođu istraživanje koje je
 dovoljno jasno, jer ostala ostavljena bez
 na kojoj su se društvenoj i društvenoj osnovi
 razvijali rodovski i plemenski društva. Slavljov
 teorije o razvijanju četir-ka rodovskih ka plemenskih
 na da se odvoje od naučnikove teorije o razvij-
 ka rodovskog društva, kako je jasno izjavio
 vaju neki sovjetski naučnici.

Ali, shvatanje sovjetske etnologije kao
 znanost nije sigurno tako vidno kao u ostalim
 znanostima gdje ona tretira našu problematiku.
 Tako je 1950 godine nauka I. A. Kalojeva izdala
 disertaciju sa nazivom «Osnovi rodovskog i
 društva kod Južnih Slavena u XIX i XX vijeku».
 Na žalost nemamo njene disertacije ali i
 prikaz odbrane, koji je objavljen u časopisu
 Etnografskog instituta Akademije u Moskvi, do-
 voljno govori o vrijednosti i karakteru ove di-
 sertacije.⁵⁾

Oslanjajući se na više vodeće postavke Klasi-
 cizma-lenjinizma o postojanju razvijanja
 društva — stoji u ovom prikazu — Kalojeva se
 pored široke opštetorijske analize pokušava
 problem i sa savremenim prilikama na Balkanu.
 Na taj način ona je konačno svjedoci kako se
 korjenita socijalistička izmjena društvenog
 društva u Bugarskoj likvidirala sve prethodne
 ke, dok se u Jugoslaviji ostani rodovskog
 društva vještački podržavaju i proglašavaju za
 obrazne forme jugoslovenskog socijalizma. Ovo
 lucidno otkriće Kalojeve daleko je prevažno
 fauzozna revoluciju koja nas je upućivati na
 podržavamo kapitalističke odnose na, ali, do-
 hvatajući tome, i pored niza nedostataka i po-
 gubila ove disertacije, kako se kaže u uvodu
 oponenti, doktori istorijskih nauka S. A. Todor-
 jevič i V. K. Nikoljki dodijelili su Kalojevu
 plemen kandidata istorijskih nauka — zbog ak-
 tivnosti teme i politički značajne njene etnolo-
 gije. Zaista teško je naći društveni primjer koji
 pokazuje dokle se naša društvena i nauka
 nazadna, imperijalističke politike sovjetske
 razvođenja.

SPIRO KUCIĆ

STRUČNA DRUŠTVA I PRIVREDNE
 KOMORE O DRUŠTVENOM PLANU
 ZA 1963. GODINU

I.

Važnost i uloga društvenih i stručnih orga-
 nizacija u našoj zemlji značajno je porasla u pro-
 cesu decentralizacije i demokratizacije našeg
 društvenog i političkog života. Dostig-
 nje iskustva pokazuje povoljne rezultate i
 prakse, koja je u nisu pretpostavila i osvajanje
 prema kojoj se važnije mijere i grupne pri-
 hvatljive donesenja stvaraju na javni doku-
 ment, a time i na razvijanje društvenih i stručnih
 organizacija. Tako nazivim zakon o
 akom upravljanju narodnim privredom, osno-
 vni Svetski zakon, kao i vladni ustavnih
 članka da pojedine društveni ustanove
 sa razvijanje i primjenom unutrašnjih
 vladnih komora i organizacija društvenih i
 društvenih organizacija i društva, istih društvenih

1) Slavljov, etnografija, Moskva, 1950, br. 4, str. 14-17, 186-88, 2, str. 122-124 i br. 2, str. 121-122.

2) S. F. Jakovlev, Partijski glasnik, Zagreb, 1950, str. 14.

3) S. F. Jakovlev, Narodna štampa, Beograd, 1950, str. 21.

4) Sorokin, etnografija, Moskva, 1950, br. 2, str. 123.